

Stöd till Aided Language Modeling in Everyday Activities

- ALS betyder Aided Language Stimulation och handlar om hur vi stöttar språkinlärning genom att vara modell.
- AAC är det samma som AKK.
- Communication device är ett talande kommunikationshjälpmedel.

Hur kan man vara modell när man använder ett talande kommunikationshjälpmedel?

- Modella ett eller två ord fler än det barnet själv använder på sin apparat. Till exempel: om barnet använder sig av tvåordssatser på sitt hjälpmedel så kan personalen modellera satser med tre eller fyra ord. Barnet säger ”vill boll” och du modellerar ”vill röd boll” eller ”vill sparka bollen högt”.
- Använd de ord som ni gemensamt har kommit överens om att fokusera på.
- Modella så långsamt så att eleven hinner uppfatta hur man kommer fram till symbolen i kommunikationsverktyget, de vill säga att de uppfattar sökvägen dit. Om det blir fel, visa då hur man kommer rätt igen.
- Tänk högt, beskriv vad du gör ” jag vill be Debra om något att dricka, så först måste jag trycka på knappen som visar mat och dryck, så jag kommer till rätt sida”.

Strategier

- Förväntansfullt väntande på svar (Expectant Delay): Ge extra tid för eleven att hinna svara, se förväntansfull ut (som att du faktiskt vill ha ett svar). Var inte rädd för tystnaden!
- Ställ öppna frågor: Fråga hellre ”Vad hände på rasten idag?” än ”var det roligt ute på rasten?”
- Utöka svaret du får (Increase Responsivity): Uppmuntra alla försök till kommunikation och svara med fler ord än eleven själv använde. Eleven trycker på äta och du svarar ”ja, vi ska äta tårta och du trycker på äta och tårta på kommunikationshjälpmedlet.
- Att modellera är en undervisningsstrategi som används i elevens naturliga miljö. Det fungerar både i skolan, i matsalen, på fritids, på bussen eller hemma.
- För att eleven ska lära sig använda sitt hjälpmedel på bästa sätt, behöver hen få erfarenheter av att hjälpmedlet används i verkliga situationer, hela dagen, varje dag.

Nyckelpunkter

Att vara modell innebär att kommunicera med eleven och andra runt omkring genom att använda elevens kommunikationshjälpmedel så att eleven förstår nyttan av hjälpmedlet.

Elever som lär sig använda AKK behöver få möta AKK-användning många gånger, vid olika tillfällen och i olika sammanhang under lång tid innan de själva börjar producera meddelanden på sitt hjälpmedel.

Skapa en miljö i klassrummet där det finns material och talande hjälpmedel tillgängliga så att det är lätt att vara modell.

Fritt översatt av Sofia Trapp, rådgivare på SPSM.